

Diumenge **9 de juliol**. 20 h / Auditori de Girona. Sala Montsalvatge

JOVE ORQUESTRA NACIONAL DE CATALUNYA

MANEL VALDIVIESO DIRECTOR

CRISTINA FAUS MEZZOSOPRANO

COR DE NOIES I COR INFANTIL

DE L'ORFEÓ CATALÀ

**(BUIA REIXACH I FEIXES, GLÒRIA COMA
I PEDRALS DIRECCIÓ)**

PROGRAMA

G. MAHLER: *Sinfonia* núm. 3

- 1.- Kräftig, entschieden
- 2.- Tempo di Menuetto
- 3.- Comodo, Scherzando. Ohne Hast
- 4.- Sehr Langsam. Misterioso. Durchaus Leise
- 5.- Lustig im Tempo und keck im Ausdruck
- 6.- Langsam, Ruhevoll. Empfundene

20.30 h

*Guia musical
a càrrec de
Xavier Paset*

PREU EMOCIONAL

Posa preu a les teves emocions!

A la sortida del concert vosaltres, el públic, fixareu l'import de l'entrada en funció de l'experiència obtinguda. Aquest vespre podreu veure més de 170 músics damunt de l'escenari, i en la producció i realització del concert, hi han treballat gairebé 200 persones: artistes, tècnics, personal de gestió, hostesses i col·laboradors del festival i de l'Auditori de Girona.

Dip. Legal: Gi 963-2017

JOVE ORQUESTRA NACIONAL DE CATALUNYA (JONC)

La terra i el cel

Jorge de Persia, crític musical de La Vanguardia

Tot i la creença que els climes del nord afavoreixen la concentració i la composició, veiem que per a molts dels grans compositors d'aquelles terres el moment oportú per a la creació era l'estiu, en contacte amb la llum, amb la natura. I en aquest cas en particular, Gustav Mahler sembla que es va concentrar per a aquesta monumental Tercera Simfonia en aquells mesos del 1896, que és quan compon el que es considera la segona part de l'obra, des del segon moviment fins al final. Aquell estiu ja tenia escrits en esborranys parts del llarg primer moviment i pensava a completar l'obra fins i tot amb un setè moviment, que a la fi va deixar de banda. En principi havia definit un programa temàtic per als sis moviments, que desenvolupava musicalment: "Despertar de Pan. Arriba l'estiu"; "El que em diuen les flors en el prat"; "Els animals al bosc"; "El que em diu l'Home"; "El que em diuen els Àngels" i, finalment, "El que em diu l'Amor". Però en la partitura només al·ludeix a l'expressió, com és el cas del primer moviment que defineix com a "*Kräftig. Entschieden*" (*Fort, decisiu*).

Una de les seves virtuts com a compositor és la profunditat i, alhora, la senzillesa de les seves melodies, que generalment tradueix en cicles de lieder amb vestidura orquestral. I en aquells moments rondaven per la seva ment cançons populars que Achim von Arnim i Clemens Brentano havien recollit en el *Das Knaben Wunderhorn*, publicat en la primera dècada del segle. I amb aquestes cançons treballa per a alguns passatges de la simfonia.

En aquesta època Mahler comença a reflexionar seriosament —i així ho manifesta— en el futur de la forma i de l'orquestra, i té clar que necessita ampliar la paleta instrumental en funció de la necessària impressió en l'espectador. I és el que fa en aquesta Tercera Simfonia, en la qual estableix un transcurs en el qual els seus diàlegs —com vam veure— troben interlocutors mítics, terrenals i per fi, celestials.

A mesura que va component, Mahler confia als seus amics propers inquietuds i troballes, així com dubtes. El seu interès i, gairebé, la seva obsessió és la claredat de l'exposició, tot i la complexitat del llenguatge; "que se senti tot", diu. La seva gran preocupació se centra en establir una base molt forta en el primer moviment com a suport de l'obra i es planteja com un fet absolutament personal la concepció de la gegantina xaranga que acompanya l'arribada del déu Pan i el seu festeig; abans de despertar el déu, vuit trompes comencen a tocar suau i a l'uníson en la introducció.

Cal assenyalar que en una pausa de l'escriptura (ja avançada l'obra per al 1896), Mahler visitarà l'admirat Brahms, i ho fa com a distensió, ja que li agradaven els passejos en bicicleta.

És significativa en aquesta obra la dimensió al·legòrica i simbòlica dels elements temàtics, tant en forma de cançons o melodies com de timbres i instruments singulars, com és el cas del *post-horn* que, amb la bellesa i nostàlgia del seu timbre i melodia, trasllada l'oient a uns llimbs entre terra i cel, que és precisament el trajecte a què al·ludeix la Simfonia. I el reafirma quan la seva paleta recull textos cantats, és a dir, al·lusions directes a través de la paraula al món terrenal i al celestial, i els timbres que aporten tant el cor infantil com el femení. En el diàleg amb l'oient, Mahler fa ús de recursos humorístics ben compresos llavors, a través de picades d'ullet instrumentals.

JOVE ORQUESTRA NACIONAL DE CATALUNYA

La Jove Orquestra Nacional de Catalunya neix el setembre de 1993 amb el nom de Jove Orquestra Simfònica de Catalunya (JOSC) i el 1999 passa a anomenar-se JONC. El projecte va ser dirigit per Josep Pons des de la seva fundació fins al 2001, any en què Manel Valdivieso n'agafa el relleu com a director artístic.

L'any 1999 es constitueix la Fundació JONC per aglutinar el nombre creixent d'iniciatives que en el seu sí van prenent forma. El Patronat està integrat per diversos representants de la Generalitat de Catalunya, del cercle cultural i musical català.

Els objectius principals de la JONC han estat facilitar la formació orquestral integral als joves músics del nostre país per complementar la tasca que es desenvolupa als conservatoris i centres superiors, i col·laborar activament en la seva inserció professional. Així mateix, s'ha vetllat per oferir un producte cultural de la màxima qualitat, per tal d'apropar-lo a tots els públics, amb una clara vocació social i pedagògica.

Per fer possible aquests objectius, l'activitat de la JONC es desenvolupa mitjançant

trobades de treball, concerts simfònics i de cambra adreçats al públic en general i a col·lectius amb necessitats especials, preparació de material didàctic, classes, conferències, etc.

La Fundació Jove Orquestra Nacional de Catalunya inclou tres orquestres diferents, a les quals s'hi accedeix per audició pública. L'activitat principal es realitza a partir de la **JONC Alevins**, formada per joves músics de menys de 19 anys i de la **JONC**, que abasta fins als 25 anys. A més, hi ha la **JONC Filharmonia**, orientada a culminar objectius educatius i artístics mitjançant produccions professionals.

La JONC ha participat en els festivals i sales de concerts més importants del país, sota la direcció de mestres del prestigi com ara Josep Pons, Guy van Waas, Ernest Martínez-Izquierdo, Jordi Mora, Manel Valdivieso, Barry Sargent, Jan Caeyers, Robert King, Paul Goodwin, Andrew Parrott, Antoni Ros-Marbà, Lutz Köhler, Salvador Mas, Edmon Colomer, Karl Anton Rickenbacher, Valery Ovsyanikov, Gordan Nikolic i Pablo González.

MANEL VALDIVIESO

Manel Valdivieso és el Director Artístic de la JONC des de 2001. Nascut a Barcelona, cursa els estudis musicals a l'Escolania de Montserrat i als Conservatoris de Badalona i Barcelona. Completa la seva formació amb l'estudi de l'anàlisi amb Benet Casablanques i direcció d'orquestra amb Antoni Ros-Marbà.

Ha dirigit les principals orquestres espanyoles, com ara la de La Coruña, Granada, Tenerife, Madrid (Nacional, Sinfónica i RTVE), Bilbao, Castilla y León, Santiago de Compostela, Córdoba, Sevilla, Principado de Asturias, Málaga, Balears, etc... Paral·lelament, ha desenvolupat una exitosa trajectòria operística que l'ha dut a debutar, entre altres, al Gran Teatre del Liceu, Teatro Real de Madrid, a l'Òpera Nacional de Corea (Seul) i a l'Òpera de Washington DC amb títols com *L'Elisir d'Amore*, *Barber de Sevilla*, *Carmen*, *Lucia di Lammermoor*, *Il Trittico*, *Madama Butterfly*, *Il Trovatore*, *Turandot*, *Tosca*, *The Turn of the Screw* i altres.

Ha enregistrat per a Harmonia Mundi, Naxos, TV3-Catalunya Música i Columna Música diferents projectes discogràfics, la majoria centrats en compositors actuals. Tot i el fort impuls internacional de la seva activitat recent, ha mantingut sempre un ferm contacte amb la realitat musical del nostre país, i ha col·laborat i participat decisivament nous projectes professionals impulsats per conjunts de perfil jove o de

nova creació com ara Girona XXI, Murtra Ensemble, Camera Musicae, Orquestra de Cambra de Cervera, Orquestra Barroca Catalana, Orquestra de Cambra de Granollers i molts altres.

D'entre la seva activitat recent en destaquen nombroses presències a la Temporada estable de la Simfònica de Frankfurt-Oder (BSOF-Alemanya), BOS (Orquestra Simfònica de Bilbao), OFM (Orquestra Filharmònica de Málaga), OCG (Orquestra Ciudad de Granada), ORTVE i L'Orquestra de Cambra de Ginebra (Suïssa).

Ha estat el titular de l'aula de Direcció d'Orquestra al Musikene de 2010 a 2013 i actualment és professor al Conservatori Superior del Liceu (Barcelona).

CRISTINA FAUS

Neix a Benissanó (València), estudia cant amb Ana Luisa Chova, i es llicencia amb matrícula d'Honor. Participa a classes magistrals de repertori i interpretació amb Elena Obratzowa, Renata Escotto, Montserrat Caballé, Bruno de Simone, Robert Expert, Miguel Zanetti, Alejandro Zabala i Wolfgang Rieger.

El 2003 obté el Primer Premi del Concurs Internacional de Cant "Toti dal Monte" de Treviso. Ha actuat als teatres i auditoris més importants d'Espanya i de l'estranger. Entre els seus recents i propers compromisos s'inclouen concerts amb la Philharmonic Orchestra, Toronto Symphony, Boston Symphony Orchestra (75è Aniversari del Festival de Tanglewood), Danish National Symphony Orchestra, Orquestra Nacional de España, Orquestra Sinfónica de Madrid, Orquestra Sinfónica RTVE, Orquestra Sinfónica de Bilbao, Orquestra Sinfónica del Principado de Asturias, Orquestra de Valencia, *L'Indovina* al Palau de la Música de Valencia, *Otello* al Palau de les Arts, *Galanteos* en Venècia al Teatro de la Zarzuela de Madrid, *i Viva Madrid!* al Royal Opera House Muscat (Oman) i *Götterdämmerung* (Primera Norma) al Gran Teatre del Liceu de Barcelona, entre altres, sota la direcció d'importants directors com ara Rafael Frühbeck de Burgos, Zubin Mehta, Lorin Maazel, Abbado, Juanjo Mena, Antoni Ros Marbà, Josep Caballé, Alberto Zedda, Andrea Marcon, Ralf Weikert, Jesús López Cobos, etc.

Ha estat convidada en diferents edicions del Festival Rossini de Pesaro (Ermione, junt a Sonia Ganssi i Gregory Kunde; Rosina de *Le nozze di Teti e di Peleo*) i al Teatro de la Fenice. La temporada 08/09 realitza una gira japonesa per Tòquio i Osaka amb l'Orquestra Haydn de Bolzano; el 2010 va ser convidada per l'Òpera de Colòmbia, i hi va tornar el 2011.

Cristina Faus ha col·laborat amb segells discogràfics com Deutsche Gramophone o NHK; recentment ha gravat un DVD de la zarzuela barroca *La Clementina* de Luigi Boccherini, sota la direcció d'Andrea Marcon.

COR DE NOIES DE L'ORFEÓ CATALÀ

**Buia Reixach i Feixes,
directora**

Des de l'inici, el Cor de Noies de l'Orfeó Català obre les portes a les seves cantaires per treballar un repertori exclusivament creat per a cors de veus blanques.

Les integrants del Cor, que tenen entre 16 i 25 anys, exploren les possibilitats sonores

de les seves veus amb un treball setmanal tant de formació vocal com d'assajos. La frescor, ductilitat i tendresa de les seves veus confereix un so atractiu i especial als concerts.

COR INFANTIL DE L'ORFEÓ CATALÀ

**Glòria Coma i Pedrals,
directora**

Un total de 45 nois i noies entre 11 i 16 anys són la vida del Cor Infantil de l'Orfeó Català. El Cor Infantil és d'un nivell artístic i musical que té el reconeixement de les institucions que sovint demanen cantaires del cor com a solistes per a les seves produccions. L'activitat concertística del cor

inclou els concerts al Palau de la Música Catalana, a poblacions d'arreu i intercanvis amb altres formacions del país i estrangeres que permeten als seus membres viatjar i enriquir-se amb altres realitats.

Sabies que...?

Pere Andreu Jariod, divulgador musical

...la Tercera és la simfonia més llarga de Mahler?

La interpretació d'aquesta obra acostuma a superar l'hora i mitja de durada. No és, però, la simfonia més extensa del repertori orquestral. La supera la *Primera* de les 32 simfonies que va compondre l'anglès Havergal Brian (1876-1972). Porta com a títol *Simfonia Gòtica*, data de 1928, i té una durada propera a les dues hores. Demana grans efectius: orquestra simfònica al complet, quatre orquestres de metall addicionals, un quartet de solistes vocals, quatre cors d'adults i un de nens.

...Mahler mateix va dirigir l'estrena de gairebé totes les seves simfonies?

Només hi va haver un parell d'excepcions. Dues obres simfòniques que no van sonar fins després de la mort del compositor, ocorreguda el 18 de maig del 1911. D'una banda tenim *Das Lied von der Erde* (*La cançó de la Terra*), una simfonia amb veus que Bruno Walter, bon amic de Mahler, va dirigir a Munic sis mesos després de la seva mort. I va ser també Walter qui va dirigir l'estrena de la *Novena Simfonia*, a Viena, l'any següent.

...és la primera vegada que la JONC interpreta la Tercera de Mahler?

No és el primer cop, però, que la Jove Orquestra Nacional de Catalunya interpreta la música d'aquest

compositor. El primer cop va ser al maig del 2003, quan van tocar la *Primera* Simfonia. El gener del 2005 van interpretar la *Segona*. I ara arriba la *Tercera* que, a més de Girona, sonarà també a Vic, Sant Cugat, Barcelona i Montpeller. Amb aquesta obra, la JONC dona el tret de sortida del seu 25è aniversari.

...la JONC es reuneix cinc cops l'any per preparar repertori de concert?

Són els anomenats Encontres. El d'aquest estiu és el 78è i ha tingut lloc al Teatre L'Atlàntida de Vic. Des del 30 de juny, 100 joves músics assagen la Tercera de Mahler amb un grup de professors de la Mahler Chamber Orchestra, una formació orquestral de gran prestigi, fundada l'any 1997 per Claudio Abbado.

...els músics de la JONC no tenen més de 24 anys?

Aquesta és l'edat màxima per formar-ne part. La mínima són 17 anys. Però encara hi ha un grup de gent més jove, la JONC Alevins, nois i noies estudiants de música d'edats compreses entre els 14 i els 18 anys, també d'un gran nivell. Igual que els "grans", fan Encontres, dos cada any, per Nadal i a l'estiu. En el 38è, que es va fer fa només uns dies, van treballar un programa amb obres de Toldrà, Britten i Beethoven, que van oferir en concert a Vic, Reus i Barcelona.

Recomanacions

Pere Andreu Jariod

WEB DE LA JONC
www.jonc.cat

WEB DE L'ORFEÓ CATALÀ
www.orfeocatala.cat

Mahler · Simfonia Núm. 3
Orquestra del Festival de Lucerna
· Cor Arnold Schoenberg · Cor
de Nens de Tölz · Anna Larsson
(mezzosoprano) · Claudio Abbado
youtu.be/9Yr720ftjaA

Mahler
Symphonies Nos. 1, 2 & 3
Orquestra Filharmònica de
Viena · Cor de l'Òpera de Viena ·
Petits Cantors de Viena · Christa
Ludwig (mezzosoprano) · Leonard
Bernstein (director)
DVD 2005

La música de Gustav Mahler.
Una guia d'audició
Joan Grimalt
407 pàgines
DUXELM (2012)

What the universe tells me
Documental de Jason Starr sobre
la *Tercera Simfonia* de Mahler
DVD VAI (2004)

Gustav Mahler
Bruno Walter
Traducció: Soledad Vivanco
Gefuell
182 pàgines
ALIANZA MÚSICA (1983)

La música de la JONC
Recull d'articles de la JONC
Diversos autors. David Puertas,
editor
bit.ly/2sFvFLd

Propers concerts

Dimarts **11 de juliol**. 21 h. Claustre de la Catedral
Preu: 15 €

ENSEMBLE DIALOGHI

Dijous **13 de juliol**. 21 h. Museu d'Art
Preu: 25 €

ISABEL FAUST VIOLÍ

ALEXANDER MELNIKOV PIANOFORTE

